

Lo BOFADOR e lo RECALIU

Lou BOUFADOU e lou RECALIÉU

Contacte redaccion : dr.digloss@orange.fr 04 42 06 21 20

« Lo bofador e lo recalieu » 28 carriera Gambetta 13110 Lo Pòrt de Boc / Lou Port de Bouc

PER DURBIR LO TALH

Lo parasite

La mestressa demanda ais escolans :

- Qu me pòt dire lo nom dau parasite que, trè la rintrada, ven trevar leis mèstres, leis escolans e lei parents ?

Malou (5 o 6 ans) leva lo det

- Es l'inspector.

NB : Malou es filha d'ensenhaire !

*

Lo pastisson de tordas

- Mai quant de boitas de pastis de tordas chabisses dins l'annada ?

- 100.000 boitas.

- Diaussi ! mai monte troves tant de tordas ?

- A ! es un secret de familha. Es un mesclum mitat-mitat : 1 torda 1 chivau.

*

Provèrbis nòu

« De monte bofa lo vent ?
Bec de gabian agaches bèn. »

*

« Cu resta cuou e tèsta au soleu
risca melanoma de la pèu »

*

L'occitan blòs.

de Jacme Taupiac *Lo Gai Saber* » n°524
Revirada en provençau centrau

Digatz pas: *Ont son los nòu autres*

***Digatz: Monte son leis autrei nòu.**

Digatz pas: *An begut lo vin tot e daissada l'aiga tota*

***Digatz : An begut tot lo vin e
laissada tota l'aiga.**

Digatz pas: *De que fas ?*

***Digatz : Qué fas ?**

Digatz pas: *Los fuòcs de la Sant Joan*

***Digatz : Lei fuòcs de Sant Joan.**

Digatz pas: *Es nascut a Tolon en 1882*

***Digatz : Nasquèt a Tolon en 1882**

Digatz pas: *Aquesta setmana ploguèt fòrça*

***Digatz : Aquesta setmana a plogut
fòrça**

Digatz pas: *Aquò lo sabi*

***Digatz : Aquò va (o) sabi**

FAUS AMICS

- Respèct = respect, défiance

A respèct = par rapport à

- Mestier = métier, besoin

Faire mestier = servir d'usage
être nécessaire.

- Posita (f) = apport de petites
marchandises (ex : sur le
marché)

A posita : a la posita = bien placé, à
propos de...à portée de main,

- **D'autre man** = de l'autre côté, l'autre rive.

TOPONIMIA ETMOLOGIA

Nos es estat comunicada per l'amic Robèrt Strozzi, lo nòstre istorian locau, quasi sòci, una informacion de la mai granda importancia.

Dins leis escrichs de Joseph Grégoire (istòria de la Maçonaria provençala dempuei 1725) *lo pòrt de Boc* es pas jamai marcat « Pòrt de Bouc » mai « **AU port de Bouc** » o « **LO** port de Bouc ». Lo nom de "Pòrt de Bouc" se trova solament après que la vila venguèt comuna en 1856.

Dins la letra de 1770 mandada a Bordeu per la lòja dau port de Bouc es de remarcar qu'es escricha en francés perqué totei lei sòcis de la lòja son de notables (officiers de doana, de garda còstas, avocats, negocians, notari, secretari...) acostumats d'escriure ais administracions françéssas.) Toteis leis autreis estajants pralon pas que lo provençau

*

Lo CROPATÀS de la TORRE

L'estajant lo mai celebre de la torre de Boc, levat Laurenç de Còriolis, es de tot segur lo crotatàs.

Lo vièlh sordat de Napoleon que fasiá gardian dau faròt, l'aviá recuelhit qu'èra vengut alassat, escagassat per un viatge lòng (i a pas que lei pelicans...) se pausar sus un bateu de pesca. Veniá belèu d'autra man de la Blava ?

Mai sas ! lo crotatàs venguèt lèu un crotatassàs e, encadenat de jorn, dins la torre, gardava leis luòcs. E pecaires d'aquelei que venián solets, sensa son mèstre. Mandava de còps de bec potents e tant velòç coma l'ulhauç.

De nuech èra liure e se preniá la volada, sensa oblidar de prene son peatge a cada bateu de pesca. D'a cha pauc ven monstruós, un metre d'un bot d'ala a l'autre...

N'i a que dison qu'espinchava ben mielhs qu'una camera de survehança.

Victor GELU

*Chanson provençale en 7 couplets ; oct. 1838
comandar au « Comité du vieux Marseille »
Bd Longchamp.*

Fenian é Groumand

Touei lei souar ma bousso de maire
Mi renourié : sies un voourien !
Aimes mangea bouen, voues ren faire
Un jour finiras maou, Guien !

Lou feniantugi

Lou groumandugi

An de tou ten desavia lei jouven !...

Maire, li dieou,

Pa tan bedeu,

Per v'escouta, de mi leva la peou !

Basto qué lou marteou proucure

De qué chiqua...rame qu'a fan !

Qu'es pas fenian, qu'es pas groumand

Qu'un tron dé Dieou lo cure !

E noueste cura qué san cesso

Oou prone ven dégoubia

Countro la taoulo é la pairesso,

Dé l'ouuzi me fa tremoura !

L'isto pa ben

Oou citouïen ;

De coumenda lou juni ei parouassien

A sè mentoun,

Lou nazaré rouge como un pebroun !

Qu'es pas fenian, qu'es pas groumand

Qu'un tron dé Dieou lo cure !

Vai, cadun parlo politico :

M'en meli pas, l'entende ren ;

Mai s'en fassen la republica

Lou paouré avié toujou d'argen

S'en pa triman

Avié tou l'an

Bouen lié, bouen vin, bouen fricò,

bouen pan blan.

Leou, leou, diriéou

Vengue un fusieou !

Espoutissen lei rei, marrias de Dieou

E que le republico dure

Sieou lou proumié de seis rouffians

Qu'es pas fenian, qu'es pas groumand

Qu'un tron dé Dieou lo cure !

*

MARTEGALADAS

Es pas de créire aquela d'aquí e pasmens es mai vertadièra que la quite veritat. Me l'an chabida per autentica e va cresi que lo contaire lo conoissi bèn : es pas mai messorguier que ieu !.

Adonc i a mai de trente ans, la comuna dau Martegue, pioniera dins leis emplechs de proximitat, s'èra provesida d'una mena de políçia. Son cap èra un collèga vièlh dau consol. Aqueu capolier de la pichota chorma dei novèlas gardas-urbanas (de segur pas per lo campestre) èra - va disi dau cap-èra pas niais mai un brigon tèsta mòla. Per de dire ! Mon contaire, jove d'aqueu temps, besuscla un fuòc roge tpt bèu just sota nas dau policier. Aqueu jorn d'aquí èra de repaus lo garda e son peu èra orfanèu de sa casqueta costumiera. Vei lo contra-venent : lo reflexe de siblar lo peçuga autanlèu : pòrta a tota zuerta son siblet de la redeleta a sei bregas e... bofa que bofaràs... ges de siblament. Avia pas de siblet.

Un autre còp lo consol, per li donar de pan sus la canissa, lo manda passar la jornada, pròchi dau pont levadís dau Martegue, per marcar lo nom e lo nombre de batèus que passon - anar e venir- per lo Canau Grand. De vèspre, pòrta son casernet au consol. Monte avia escrupulosament marcat totei lei noms dei bateus.

Se sonavan totei « NO SMOKING. »

Sieguètz pas contents de me créire, mai vos juri, sus la casqueta de l'òme, qu'es çò que m'es estat contat.

*

Lo BÒN ESPAI

Aqueste còp èra tombat sus lo bòn espalh lo pescador. Lo de pageots bèus-uelhs. S'èra fach un brave bot, sas !. Que bòn astre !. Se fasiá mestier

de se remermorar l'endrech que d'aqueste temps coma l'aviá ges de chaminéias qu'entuban lo cèu e racan dins la mar, l'aviá ges d'amira levat la torre de Boc... Mai aqueste jorn de neblum se vesia pas lo fòrt : « *intradadas maritimas* » coma dison a la télé. Coma faire ; Li ven la bona e flama idèia au martegau : se pren lo pincèu de quitran dau bateu e te pinta una granda crotz dessus lo palhol.

« E tè ! com'aquò l'oblidarai plus lo bòn espai, qué ! »

E fai tirar Mèu ! E tira dei remas a la lèsta per s'entornar au Martegue.

*

Lo CALVARI

in « La France maritime » de 1837
rapòrt de Ch.Rouget

Dins l'annada 1821 l'abbat Guillon s'endevenguèt au Martegue predicar per una mission d'évangélisacion.

Fuguèt question dins lo conseu municipau d'auborar sus la plaça publica un Calvari subremontat d'una crotz emé son Crist-Redemptor. Que flama idèia ! Estambordèt tot lo monde.

Dos deputats son mandats en cò un escultor d'Ais.

Aqueu mousèt question :

- Coma va volètz lo Crist, mòrt o a l'agònia ?

Quina empachativa question !

Son totei estupefocats au conseu municipau e la question enverina. La garrolha dura mai de vuech jorns. E patin-cofin... Fin finala troban una solucion lei conselhers.

Leis deputas triomfants son remandats a z'Ais.

- Alora ? lor diguèt l'artiste. De que fasèm ?

- Au Cors municipau avèm tengut bureau. Es estat decidit, dau fach de la dificultat de la deliberacion e de la gravetat de la decision dins la presenta circonstancia, que siegue votada a bulletin secrets. A la majoritat de vonge vòts es estat ordonat que lo Crist siegue escultat encara viu. E se

convent pas o agarada pas, allora sarà tuat mai tard. ***

Leis ISTÒRIAS de SANDRE

Lo canòt "fòra-bòrd"

En.Boscolo, ancian director dau depaus de petròli BP - e ancian oficier de la Reiala Armada de la perfid Albion... *of corse!* restava en riba de la rada dau Pòrt de Boc, enfaciat de l'usina de l'Avera. Fasiá de temps qu'aviá tirat a tèrra, d'autant que leis prussians s'ocupavan d'esperelei de l'usina BP.

Pasmens En.B. fasiá, per causa de languiment l'anar-venir dau portet dei Formigas au fòrt de Boc. Traversava la rada de temps en temps.

L'amic de son fiu es lo Sandre. A cada còp que Sandre ven a son ostau En.B lo sona sus la terrassa e li ditz amé son accent anglés (lo dei reclamas de la tele) mai en francés, de segur

- Sandre, Vé! que bèu temps! Es de bonassa. Me senti de passejar costat dau fòrt. Venes 'mé ieu? Te farà de bèn l'èr de mar que me sembla que ton morre es un brigon palinèu.

Fau dire qu'eriam en temps de guèrra e que la manjalha te fasiá pas lei ronhons gras. Urosament lo Sandre, èra bastit coma una torre e amé sei quatorze ans se donava d'èr d'un òme bèn mai que d'un drollàs.

E totei dos davalan ai Formigas monte se gangassa plan plan lo bèu canòt dau motor fòra-bòrd d'En.B.

Es lo solet motor coma aquò dins lo relarg e fa la cròia de son propietari. Fa la figa ai pescadors. Son pas gelós lei paures remaires de segur, mai...enfin! Lo problema es que leis alemands se gardan tota la benzina e maugrat quauquei litres au negre mercat, se pòt pas far de viatges lònge cors.

S'embarquan gaujós totei dos, capitani e mossi,

En.B tira sus la cavilha de la còrda dau motor. Pas manco un pfutt-pfutt.

-Le motor parte pas.

E coma aquò mai d'un còp. Zzzz ; zzzz

- A! a parla lo motor : pffuuuuut.

E tira que tiraràs!

Mai tard

- Alexandre ; lo motor parla pus.

Fin finala, coma a cada còp quand parton totei dos en navegacion de crosiera, Sandre espera aqueu moment que se lo congosta per avançar : En.B. agacha son matalòt e, bracejant, d'una mina estabosida, li ditz, d'un èr dintre dos èrs :

- Alexandre mon amic, uei partirem pas 'mé lo motor.

Sabes ramar tu ?

*

La misa a mòrt dau cochon

Es fin finala acabada la guèrra. Era temps que la carestia peçugava pus lei budeus. Lei G.I. son au Pòtt de Boc e lo trafic de boitas de racions permete d'esperar la fin dei cartas de ravitalhament e de tiquets. Mai es pas lo Pero!

Cadun, o quasi; a son jardinet, quauquei galinas e lapins e lei mai rics, un pòrc d'abalir per que siegue lèst per Nové.

L'Ostau B. n'a un de pòrc. Un gròs mascle, feroç e marrit qu'es pas de dire, franc quand Na.B li porta sa pitança. Resta dins una cort granda e li es liure que lei parets son espessas e pron autas. Se mena la bèla vida... per l'ora.

Pròchi de Nové, lo conseu familiau ten bureau e après una sesilha tarabastósa que n'a que se son pres d'amor per lo pensionari, la misa à mort es votada. En.B. gagna en disent, ufanosament pragmatista coma tot anglo-saxon

vertadier e de soca : « Es eu o nosautres ! »

L'endeman son convidats lei joves vesins, collègas dau Max, l'enfant de l'ostau. Son d'aficionados e riscon pas de mancar l'espectacle. I a Sandre, de segur, Nové lo fiu dau maselier e Max. Tres galhards per lo cas...

En.B. armat d'un cotalàs de saunaire de pòrc davala lei quauqueis escaliers. Lo vaici dins l'arena. se sara dau dragon e lei tres complicitis environan la bèstia fins que lo sagataire li escala l'esquina e li tanca lo coteu... dins lo còle. L'animau bombis. E bombis que bombissarà en cridant coma solet va saup far un pòrc que sen que son darrier badalh es *hic et nunc* : « Mi fas mau ! mi fas mau ! mi fas mau »¹

Ne'n volètz de rodeò ? Ne'n vaquí Cubert de la sang e arrapat ais aures de sa montura lo paure cavalier crida a ajuda. De bada ! que so yoyei tres quilhats : lo Sandre sur lo muret, lo Max en aut de l'escalier et lo paure Nové d'escambarlons sus la gròssa branca de l'acacia dau mitan que dona d'ombra a tota la cort. Pas d'astre per eu que leis espinas ponchudas li ponhan leis alibòfis. Ne'n parlèt tota sa vida. Lei amics a cada còp li repepion qu'es un torn de cochon. Aquò lo tira pas manco un risolet mai se li fa gratar.

Fin finala la montura d'un violent còp d'esquinas manda son cavalier au sòu.

En.B crida a ajuda tant e mai :

- Nové, tu qu'es un maselier, Tè ! lo coteu.
- Non qu'ai pas jamai tuat de cochon.
- Alexandre, ven aquí, me tenir lo pòrc.
- Risca pas.
- Max, mon fiu, la carn de ma carn, ven...

¹ Es necite per lo bòn comprene de prene leis accents : aqueu dau pòrc et aqueu d'En.B.

- Siáu pas tan nesci ! aquest animau es tant furiós coma d'un taur de corrida.

Es la contemplacion de la desolacion. Rentran dins l'ostau e laissan la bèstia cridar de paur e de la dol.

-Ai la solucion, ditz subran En.B. Sòrte dins la carrièra. Totei lei vesins son a l'agachon e s'estraçan dau rire. Lo plan deis anglés es oas de craca ; En.B. passa, fins au grand nègre qu'es de garda davant « l'Américan Ostau. » Li parla dins l'ausidor. Lo negre li ditz de òc amé la tèsta e lo seguis. Arribats dins la cort, lo negre manda un plen cargaire de sa mitralheta dins la ventresca dau paure mesquin de pòrc que rend autanlèu son arma de cochon au Grand Carnsaladier.

- Daumatge de perdre tota la sang per lo bodin, larga, resignat En.B.

Maugrat la despartida subita d'Aduf (lo regretat cochon), la familha manquèt pas de cambajons, de tèsta, de rostits, de costeletas, e tot e tot ; per lei calendas

Mai l'aviá tant de balas que de popa. Pasmesn se dich totjorn que « Dins lo cochon... »

*

FABLAS

. Lo TAFANARI e l'EMBORIGOL

« " » S abi pas coma vos va fau dire,

- disiá Tafanari confús a Monsénher Emborigol - Sire que sieguètz un dau gròs peçuc. Vos vòli pas faire de pèna mai se sembla que la Natura es injusta e marrida mènna, qu'a pas la meteissa mesura per vos e per ieu de segur. Que mon sòrt es mai que mai dur. Passatz totjorn davant e vos conoissi pas

que jamai vos ai vist. Seguissi vòstrei pas.
Totjorn siáu lo darrier e i vesi pas pron,
sabi pas mont' anèm. Verai ! n' ai de besonh !

L'Emborigol alòr li respònd :

-Aquò's pas de mon fach, mon brave Tafanari.
Se siatz un bòn vesin, siatz pasmens un pauc d'arri.
Cadun a son biais aquò's bòn.
Mai se siam totei dos redons,
(vos un pauc mai que ieu),
de lònga per leis ueilhs
siatz spectacle bèu,
e tant ièr com'encuei.
M'escondi de mon mielhs, que siáu pas de la moda,
e vos expandissètz, pavon que fa son ròde.
De l'enveja au desir de totei pistachiers
cibla e tòca va siatz ! Ieu siáu ren de parier !
Avem de ponchs comuns, mai ne'n fau pas parlar
per l'ora. Sabem ben que de tròp pantaiar !...
Per vos èstre agradiu, vos laissi un pauc la plaça :
passatz enfin davant. Es parpela d'agaça,
e com'aquò sauprètz çò qu'es la Bòna Lei
que fach que siáu davant, que com' aquò es mielhs !

- Vos rendi graci amic, siáu vòstre bòn sirvent.

E tanlèu dich que fach, se ronsa sus camin
content tant coma niais. Passa lo bòn promier,
marcha com'un caluc, tomba dins l'escalier...
E s'ubora, colhon e macat d'en pertot.

- Cresi qu'ai ben comprès ! la Natura a bòn gost !

prima 2004

la FAGUINA, lo MÈRLE e lo DUGANÈU

La faguina, un còp soleta
après son mascle engolit,
bolegant dau cuòu, de la tèsta,
e banhada de pacholi,
pensèt de se faire la rèina
de la plaça e deis arenas.
Se pintèt sus lo morre un sorrire melicós,
doça venguèt sa vòtz, e son èr pietadós.
S'encaminèt alòr, començèt de virar,
per òrta, per jardins e per tot lo relarg.
De litanias en paternòstras,
de promessas en sarraments,
la predicatritz tetar-doça,
dins sa pòcha botèt lei gents.

Pas gaire luenh un mèrle canta,
e sibla que siblaràs...
Barjaca e te fa de mòstras :
nis a gratis e ges de renda...
L'aucèu bolegadís, pintat de negra tencha,
coma molin de vent, alaja 'mé seis manchas.

E patin e cofin, tant l'autre, coma l'una
dison quasi parier e lo mai important :
« Vos fau votar per ieu que siatz
intelligents,
a portar de la man, vos disi, qu'es la luna ! »

Escota lo vièlh duganèu
lei bèlas paraulas de mèu.
Se pensava que ja, d'un autre temps passat,
lei grands dei dos d'aquí l'avián esplumassat.
Sabiá que darrier sorrire i a de dents,
E que leis alas negras bracejan que de vent.

CÒNTE

LO BOSCASSIER E LA FADA

Joan Guèrs (tradicion orala)
In « la Ratapenada » Bib'Òc 2001

Autres còps al temps que los orses nisava dins la Garriga, las nòstras ribièras, los nòstres rius èran trevats per fadas manidas coma d'enfants de set o uèch ans. Eran nombrosas, polidas e se passejavan vestidas sonque de son peu. L'avián lòng e ros son peu, redolava, sobre son esquina, son pitre, sas espatlas e arribavan als siu ginolhs. Sa pèu éra blanca coma lach e son uèlhs bèles, vèrds coma la gemme esmeralda. Era pas aisit de la rescontrar lo jorn pr'amor que se rescondrián de la lutz del solelh. Crenhissián los cips de solelh e la siu caras se cobrissián de clòcas laidassas. Aimavián plan melhor la de la Luna. Atanben, per las poder veire, se calià cabrir e sense far de bruch, espigar lo riu la nuech, quora la Luna esclairava. Devèrs las onze oras, se venián banhar, nadar, e cacalassar. Quora èran assadoladas de banh e de jòcs, s'assetavan sobre un ranc e se penchenavan. Avian penches d'aur e prenián son temps. Los òmes que las venián espigar èron tament espantats per sa beuta e sa gràcia que ne delembravan d'anar al liech e s'endormissian per òrtas. Quora se desvejavan pensavan qu'avián somiat.

Dins una cabana a l'abroa del riu Gardon viviá una familha paura. Lo padre éra boscaassier e la femna abarissiá son nòu enfants. Per poder manjar e arribar los sius, lo boscaassier passava sa jornada tota a copar d'aubres, los desruscar, los desbran-

car, los rebalar e los vendre. Quora rentrava a la cabana èra nuech, sopava, potonava sa femna e sos enfants e s'anava jaire sobre sa palhassa ont dormissiá coma un soc. L'endeman, se levava abans lo jorn e s'enanava dins la blancor de l'auga.

Un matin de març tre que s'èra entrincat a desrocar un pibol bèl, la siu destrau se demarguèt e la lama anèt cabussar dins lo gorg pròche. Fasiá freg, las predas èran embarbastadas e l'aiga que cascalhava baljava pas brica de se banhar l'arpa. Lo boscaassier avoà qu'una sola destrau e ara li demorava sonque lo margue. Balancèt un pauc e puèi amassèt de lenha seca faguèt un fuòc e quora fuguèt pro clar, l'òme se botèt tot nus e fai pas ren lo freg, dintrèt dins l'aiga e cabussèt dins lo gorg. I anèt tres còps e tres còps tornèt dau lo fuòc, tot blau del freg mas sense lama de destrau. Alavetz s'assetèt sobre un soc e se botèt a plorar. Cossi anava far per arribar tota la siu mainada ? Ges de destrau volià dire ges d'aubres de tombar, ges d'escuts, ges de pan. Plorava totas las lagremas de sos uèlhs quora ausiguèt una votz clara coma aiga de font e cauda coma aureta de julh. Calèt sos plors, amaguèt sa nusetat, levèt los uèlhs e veguèt davant el una dròlla de la pèu blanca, deis uèlhs esmeraudins e del peu long e ros.

- Agues pas pauc Maiòl, siai fada del riu e te vòli pas ausir plorar, diga-me çò que t'arriba.
- Ai perdut la lama de ma destrau dins lo gorg ; tres còps ai cabussat dins l'aiga glaçada. L'ai pas poscut trobar.
- Espèra-te.

Cò disent la fada polida cabussèt dins lo gorg e sortiguèt sul pic amb una lama d'aur.

- Seria aquí ta lama Maiòl ?

- Non dòna, la miu es pas en aur.
La fada pausèt la lama d'aur, cabussèt
un segond còp e tornèt amb una lama
d'argent.

- Seria aquí ta lama, boscahier ?
- Non, brava fada, la miu es pas
d'argent.

La fada pausèt per sòl la lama
d'argent, cabussèt pel còp tresenc e
tornèt amb una lama rovilhada.

- Seria aquí ta lama, diga-me ?
- Aquela d'aquí es la miu, brava
dòna. Mercé, cent còps mercé,
me sauvatz la vida.

La fada rossèla se sarrèt d'Albert, li
donèt la lama, li faguèt un poton sul
frònt e diguèt :

- Las tres lamas son tiunas,
boscahier Maiòl, fai ne'n
l'usatge que t'agradarà. Adieu !

La fada desapareguèt coma un
fum. Aquí ont s'èra tenguda se podia
veire beluguetas d'aur que s'amoçavan
una après l'autre. Maiòl, moquet, se
vestiguèt e prenguèt lo camin de la
cabana en siulant. Sus son front lo
poton de la fada èra caud coma se
veniá tot just de s'i pausar.

Era lo primier còp de siu vida que
rentrava pas a la nuech.

*E lo gal cantèt e lo jorn seguiguèt e ieu
que me teniai darrier aqueles que i
èran pas m'enanèri.*

*
* *

VITRAUS DE SANTA BAUMA

dau Compagnon Pèire PETIT :
« *Torangeu discipol de la lutz* »

Bònas vacances

PER LEI DROLLONS

La BREÇADA dau DRAC

Dins lei baumas frescas
Que siáu ben !
Fai la meridiana
Après lo festin.

*

Refranh

*« I a pas d'ubac a l'adret
Per digerir melhor endrech !
Me senti-i to-ot moligas...
Per l'ora vos disi « a-dieu-siatz »*

*

L'aiga que murmura
Giscla dei parets ;
Me bofa a l'aurelha :
« *Dòrme Draconet !* »

*

L'èr leugier que corre
Me cotiga e breça,
Me potona lo morre
Mé' seis alas frescas.

*

tèxte (e musica) dau cònte
« *Beluguet e lo Drac* »

